

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput XV

urn:nbn:de:bsz:31-97032

autem ejus veneno moriendum est, tot diebus mori, quot vixerat lepus; Licinius Macer apud *Plinium* testis est. l. 31. c. 2. *Locusta* in Euripo mari non generantur, si Aristoteli credimus *hist.* 9. c. 37. In Indico vero quaterna implent cubita, ut auctor est *Plinius* l. 9. c. 3. De *loliginibus* narrat *Plinius* ex *Trebio nigro*, tanta interdum multitudinem volare, ut navigia demergant. *Albertus* autem l. 24. de *Animal.* *Loliginem* quinque cubitos esse longam, in *Sexo* flumine Mauritaniæ scribit, & juxta Oceanum sagittæ volitare modo addit. Incredible id omnino non esse putat *Rondeletius*, cum plurimæ mutuo se complexæ natent; ideoque multæ simul capiuntur.

CAPUT XV.

DE MARGARITIS.

Margaritæ concharum quibusdam velut nuclei, aliiis partus, grando nonnullis. Multæ & magni in iis reperiuntur ponderis. Faba sunt grandiores in sinu quodam novi orbis. Ovis turturis ad Insulam Solon (Ostteum se ibi cepisse *Martyr.* scribit, cujus caro septem supra quadraginta librarum fuerit) magnitudine nucis unum insulæ Eubagnæ Rex habuit, pendentem triginta siliquas & unam, mille ducentis Castilianis venditam. *Gonzalvus Oviedus* magnitudine pilæ arcus; rotundissimam, pondere viginti sex siliquarum Panamæ venditum asserit. Prope Insulam Borneo ænerinum ovum æquare proditum est, tanta rotunditate, ut mensæ impositæ, uno haud maneat loco. *Me presente* inquit *Petrus Martyr.* *Decad.* 1. l. 8. cum apud Ill. *Medina Sidonia* ducem, invitatus, *Hispali* pranderem, unam (incredibile pondus) supra centum uncias venum ad eum tulerunt. Ex fluvio aluente pagum Hussinez in Bohemia concharum æstate ejiciuntur acervi, è quibus perlæ, maturæ quædam, immaturæ nonnullæ. Has anatis devorandas offerunt, alvo dein redditas splendidiore colligunt, ut ait

Gef-

Gesnerus. Reperiuntur autem quatuor aut quinque in unica; centum & triginta in Ostreis Indicis se reperisse scribit *Vesputius*. Repertæ aliquando aliquot mediocris magnitudinis, minorum instar granorum reliquæ. Cæterum de illarum generatione controversia est. Ex roscido aëre gigni quidam credunt: sed falsâ hæc videtur sententia. Profundissimo enim in gurgite latent nonnullæ, & quædam nigras, quædam fulvas, cæruleas denique & virides, producunt nonnullæ. *Oviædus hist. l. 9° c. 8.* At ex puro rore candidas nasci illi dicunt, pallescentes ex turbido. *Androstenes* apud *Athenæum* perinde ac in subibus grandinem, in conchis margaritas gigni asserit, cui *Iuba* subscribit, referente *Plinio*. Iudi qui Cabaguam Insulam incolunt, eo nasci modo tradunt, quo in gallinis ova. Nam hæc grandiora, foraminis sunt propinqua, citiusque excluduntur; in uteri interioribus minora recondita jacent. *Rondeletius* & *Alex. Benedictus* lapidum in diversis nascentium animalibus comparant origini. *Vidimus*, inquit hic, lapides ex vesica ejectos magnitudine ovi gallinæ, quos paulatim viscosa materia obducta, veluti in crustas varii interdum coloris igneus calor induravit, atque ita in crescere sensim traduntur. *Margaritæ* etiam in conchis eo modo fieri traduntur, gemmariis varios veluti in capis cortices, torno detegentibus. Et *Rondeletius*, Eadem ratione inquit, arbitror unionem in conchis concrecere, qua grandinem in porcis, calculum in renibus vel vesica. Quo anno hæc scriberemus, mortuus est quidam, cui in altero rene erat lapillus, tot particulis constans, quot in rene venularum erant ramuli, quarum particularum lapilli, extremum veluti caput marmoris rotundi & candidi frustulum referebat, vel margaritæ majuscula figuram, & splendorem id ex pituita vitrea concretum fuisse exilissimo. Quare nec id mirum, si in Ostreis & Conchis senescentibus uniones reperiantur. Dissolvi etiam possunt, modus præscribitur ab *Chymicis*. *Ipsas integras*, inquit *Cardanus*, primo lava, succumque limonum bis aut ter cola, inde merge & Soli expone, in quinque aut sex diebus colligantur.

ANDA
m est, vocatum
Macer apud
Erepto mai usque
hist. 9. c. 37. In
uacuo el P
Vincis ex T
de Animal. L
in Sexo fl
um sagitta
no non esse
se complex

XV.
RITIS.

am velut ocul
s. Multæ & op
sunt grandine
cutis ad Insul
dy. scribit, col
um fuerit mag
Rei habet, p
mille dactyl
videtur magn
pondere vigin
sillerit. Prop
nate product
opozita, non
ie Petrus Mar
Sionia dactyl
m (interstiti
um tolerans. La
chemia concre
vela, maza
nibus de
ad hoc collig

